

Небачена жорстокість вирує на землях.
Чорна армія переслідує Ашеву та Цестію,
знищуючи все на своєму шляху. Колишня принцеса
Червоних запряглася боронити свій народ
за будь-яку ціну, та чи зможе вона подолати власне
горе, щоби відкрити правду про хромів, арлекінів
й Ашеву? Колишній Чорний хром ладен на все,
щоби зупинити варварство свого народу,
та чи здатен він обрати любов замість люті?
Відповіді Ашева й Цестія знайдуть
у містах-близнюках, розділених не лише
кольором хрому.

РОБЕРТО
РІЧЧІ

ЧЕРВОНИЙ
АРЛЕКІН

ПОВСТАННЯ АРЛЕКІНА

ЧЕРВОНИЙ

АРЛЕКІН

ПОВСТАННЯ АРЛЕКІНА

РОБЕРТО РІЧЧІ
книга 3

ЧЕРВОНИЙ

АРЛЕКІН

КНИГА 3

ПОВСТАННЯ АРЛЕКІНА

РОБЕРТО РІЧЧІ

З англійської переклала Ірина Кобилінська

УДК 82-31
Р 56

Річчі Роберто
Р 56 Червоний Арлекін. Книга 3: Повстання Арлекіна / Роберто Річчі ; пер. з англ. Ірини Кобилінської. — Чернівці : Книги — XXI, 2024. — 192 с.

ISBN 978-617-614-654-4 (паперове видання)
ISBN 978-617-614-554-7 (електронне видання)

Небачена жорстокість вирує на землях. Чорна армія переслідує Ашеву та Цестію, знищуючи все на своєму шляху. Колишня принцеса Червоних заприсяглася боронити свій народ за будь-яку ціну, та чи зможе вона подолати власне горе, щоби відкрити правду про хромів, арлекінів й Ашеву? Колишній Чорний хром ладен на все, щоби зупинити варварство свого народу, та чи здатен він обрати любов замість люті? Відповіді Ашева й Цестія знайдуть у містах-близнюках, розділених не лише кольором хрому.

Усі права застережено.
Жодну частину з цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва.

ISBN 978-617-614-654-4
(паперове видання)
ISBN 978-617-614-554-7
(електронне видання)

The Red Harlequin Book 3 Rise of the Harlequin
First Copyright © 2014 Roberto Ricci
Copyright © 2020 Pantomimus Media Limited
Cover Illustrations by Pascal Demure

© Книги — XXI, 2024, видання українською мовою
© Ірина Кобилінська, 2024, переклад

ЗМІСТ

Розділ 20. Обряд Моксії	7
Розділ 21. Цестія	43
Розділ 22. Друг чи ворог?	81
Розділ 23. Новий союз	97
Розділ 24. Міста-близнюки	125
Розділ 25. Сестринство	138
Розділ 26. Сонце й місяць	157
Розділ 27. Ріка крові	169
Розділ 28. Повстання арлекіна	185
Про автора	191

Розділ 20

ОБРЯД МОКСІЇ

Підходь, підходь ближче,
друже мій. Не бійся.
Так, я арлекін,
але це не має тебе лякати.
Ти досі слухав мою історію
й дізнався правду про нас.
Настала черга розповісти тобі,
як я кохання пізнав.

В Евердійському лісі завжди було сиро й во-
гко. Щодня його поливали м'які туманні дощі.
Моїм очам часто доводилося звикати, перш ніж
я міг пройти далі вглиб лісу. Запаха густого ли-
стя не пропускала ані промінчика світла. Гущави-
на була непроглядно темною та водночас немож-
ливо живою. Лісом снували комахи й птахи усіх
видів, як-от пістрявий птах псітта, якого Зелені
прозвали летючою райдугою через строкатий ко-
лір пір'я. Птаство заповнило весь ліс і своїм бе-
зупинним дзвінким щебетом сповіщало про себе
кожному мешканцеві. Однак я не зважав на цей га-
мір. Я любив спостерігати за птахами, що звисали
з гілок догори дригом. Переливом червоних, синіх
і жовтих пір'їн вони нагадували мені нас — арле-
кінів. Ми були вільними створіннями, зовсім як ці

птахи. От тільки замість кольорового пір'я в нас кольорові душі.

Так, я вже не боявся бути арлекіном. Я прийняв свою долю. Я відчув хвилю радості, раз і назавжди знявши маску. Я був відкритий свободі та знанням, що їх здобув, коли покинув Чорний народ і вирушив у подорож Блакитними й Червоними землями.

Усе частіше мої думки поверталися до міста, яке я нещодавно покинув, — Червоного міста Самаріса. Багато дорогих мені людей утратив я там. Найближчим для мене був Хтоміо, більш відомий як король Квадріо. Ми розділили з ним багато пригод і були настільки близькими, що я любив його, як другого батька. Він навчив мене виживати, боротися і звільнив від ярма, що висіло на мені через приналежність до єдиного кольору храму. Моею другою втратою була маленька мила дівчинка, на ім'я Тіара, сирітка з найбіднішої касты Червоних хромів — недоторканих яні. Тіара жила за стінами міста Самаріса, більшість хромів уникали її. Скромним укриттям дівчинки була халупка із сухої багнюки на березі моря, та все ж вона самовіддано ділилася зі мною всім, що мала. Завдяки їй я заприятелював із кількома Червоними хромами — яні,

які тепер жили зі мною у вигнанні як арлекіни. Ми боролися пліч-о-пліч, втікаючи з Червоного королівства, з Фіолетових та Блакитних земель, і стали ближчими, ніж брати. Хто б міг подумати, що Чорний хром може так зріднитися з Червоними хромами — його заклятими ворогами? Так, неймовірні речі трапилися зі мною в Самарісі.

І хоч мені довелося зазнати багато страждань, та я став сильнішим, ніж будь-коли. Я здавався собі схожим на могутні дерева Зеленого лісу. Що б там не було, вони що не день, то росли, ставали вищими й ошатнішими.

Над усім розлогом височіли дерева, які Зелені називали Співочими Зірками. Ці дерева вирости вищими за п'ятдесят хромів. Їхнє масивне сплутане гілля вкривали мох та ліани. Коли йшов під ними, здавалося, ніби потрапив до будинку, кімнати якого виткані із зеленого мережива. На стовбурах росли великі екзотичні орхідеї, отримуючи необхідну поживу просто з кори. Їхні солодкі квітки тяглися вгору, знаходили тьмяні сонячні промені й намагалися ввібрати пелюстками цю сяючу енергію. Співочі Зірки також були домом для величезних бджіл, завбільшки як половина мого кулака. Їхні соти довжелезними полотнами звисали

під зеленими кронами. Зелені говорили, що саме джеркотливе гудіння бджолиних крилець дарує деревам «голоси» для їхніх «пісень».

Ах, так, Зелені. Під час своїх мандрів я часто дивувався, як міг вважати цей сумирний народ ледачими крадіями та брехунами. Як і інші хроми, я осудив увесь Зелений народ через кількох паршивих овець. Насправді я ще багато мав дізнатися про них. Утративши все, Зелені боялися наживати власне майно, яке в них могли відібрати або зруйнувати. Вони воліли проживати кожен день таким, як він є. Ділилися всім, що мали, творили, пустували та прагнули глибшого єднання з природою.

Сподіваюся, мені пробачать мою упередженість до цього народу, що виникла через Астора — першого Зеленого храма, який мені зустрівся. Він використав мене, обікрав, штовхнув сторчма у величезну купу неприємностей, а тоді покинув напризволяще. Але серед гармонії Зеленого лісу навіть ті події здавалися далеким минулим. І все це завдяки Фейлан — великодушній жриці Евердії.

Коли ми забрали на землі Зелених, Фейлан прихистила нас, хоч ми тоді радше здавалися невігласами, дикими посмітюхами, ніж цивілізованими

храмами. Диво, що вона не дозволила змії вбити нас на місці. Натомість вивела нас із лісу й запропонувала укриття. Вона так майстерно вміла ховатися, що ми навіть не здогадувалися, що жриця та її послідовники йшли за нами назирці, спостерігаючи, вивідуючи нашу істинну натуру!

Вона була особлива... ця Фейлан: ясно-зелені очі та червоне заколоте волосся, зовсім як колір листя перед зимою. Її тіло було великим і щедрим, зовсім як і її душа. Вона дуже відрізнялася від інших правителів, яких я зустрічав у своїх подорожах. Вона не була деспотичною, як Чорні старійшини, жадібною, як Блакитні барони, або чванливою, як Червона знать. Вона була відкритою та приязною. Любила кожнісінького Зеленого — і вони любили її у відповідь.

Гармонія між правителькою та її народом здавалася винятковою. Життя Зелених храмів різко відрізнялося від звичного мені життя Чорних. Не було бездумної покори та тяжкої надсадної праці, яку доводилося виконувати храмам мого народу в Аксіумі. Зелені жили без утисків та обмежень, вільні робити, що і як їм заманеться, аби тільки це не шкодило іншим. «Небо нам замість даху, і вся земля — наш дім», — чи не єдина правдива річ, яку

сказав мені Астор. Зелені воліли жити в гушавині або високо в кронах дерев, аніж у своїх простеньких шатрах. Дехто з них, переважно жінки з немовлятами, знайшов собі прихисток у руїнах храму. Ми ж, арлекіни, облаштувалися в самому центрі лісу, недалеко від руїн амфітеатру.

Кожен храм у цьому місці жив моментом, ласуючи ним, немов медом. Зелені їли небагато, кусаючи помалу, шматочок за шматочком. Та по завершенню вони були ситіші за будь-якого Блакитного торговця, який напихався дорожезними солодошами, аби лише підкреслити свій статус. Із усієї нашої братії Даереку було найважче звикнути до їжі Зелених. Він постійно щось жував, та що більше їв, то голоднішим ставав. Була й одна спільна для нас, утікачів із Самаріса, проблема: спрага, якої ми не могли втамувати, — спрага до життя.

Найскладніше, до чого нам довелося пристосовуватися, — спілкування з іншими храмами без масок. Я досі пам'ятав ту замалу на мене маску, яку зробив Астор, видаючи мене за Зеленого. Між своїми Зелені лише зрідка носили маски, а коли й надягали, то це були прекрасні, вирізьблені з дерева маски для ритуалів чи спілкування з храмами

інших кольорів. Носити маску поміж своєю «лісовою сім'єю» вважалося грубістю. Ані я, ані мої друзі-морхрони ніколи не бачили цілого міста хромів без масок. Вони були просто перед нами. Не ховалися, не боялися показувати своїх облич! Це було прекрасно. Це роззброювало і змушувало почуватися зовсім оголеним. Обличчя кожного храма, щасливий він чи сумний, завжди було відкрите напоказ — і всі могли його бачити. Минуло вже чимало часу, та можливість розпізнавати чужий вираз обличчя так приголомшувала, що здавалося, ніби мене скинули зі скелі, що я лечу й ніяк не сягну дна. Я часто помічав, що витріщаюся на Зелених хромів, вивчаю лінії їхніх посмішок та блиск очей. Але сила цих неприхованих емоцій завжди змушувала мене відводити погляд.

Якось Фейлан спіймала мене за цим заняттям. Я почувався, ніби збочений шпигун.

— То наш арлекін допитливий? — проказала вона, безжурно дражнячи мене.

Я кивнув і зашарівся.

— Фейлан, розкажи мені, що саме трапилося з Евердією? — запитав я, щосили бажаючи змінити тему розмови. — Як ваш великий народ опинився в такій руїні?

— Приходь на один з моїх уроків — і дізнаєшся, — відповіла вона.

Фейлан неспішно рушила камінними уламками до старовинного внутрішнього двору великого храму, де на сходах гралися дітлахи, і плеснула в долоні:

— Ходімо, маленькі, ходімо!

Ніби каченята, юні Зелені хроми пішли слідком за жрицею вниз сходами до старого амфітеатру, який Фейлан називала «серцем Евердії». Я швидко приєднався до них, а разом зі мною і Даерек. Він підслухав наш діалог, і тепер його теж розбирала цікавість.

— Що ти робиш? — запитав він, відкушуючи шматок червоного блискучого яблука.

— Вчу новий урок, — відповів я.

Щойно вмостившись навколо Зеленої жриці, дітлахи почали просити:

— Будь ласка, Фейлан, розкажи нам ще раз, як ти повернулася в Евердію! — кричали вони.

— Я вже багато разів розповідала вам цю історію. Немає потреби повторювати знову. До того ж сьогодні я хотіла поговорити з вами про Моксію...

Її слова зустрів ще улесливіший і ще наполегливіший хор голосів:

— Будь ла-а-а-аска.

— Що ж, добре, як я можу відмовити таким маленьким солоденьким горошинкам? — Фейлан озирнулася на нас із Даереком і грайливо підморгнула моєму другові морхромові. Він спантеличено поглянув на мене.

Я поплескав його по спині:

— То ти в нас маленька солоденька горошинка? — його обличчя почервоніло, наче помідор, а я не зміг стримати гіготіння.

Звертаючись до своїх юних послідовників, Фейлан змахнула леткими, схожими на листя рукавами свого домотканого костюма. Як усі Зелені, вона носила вузьку туніку із широкими рукавами. У такому одязі було зручно пробиратися лісовими хащами, а рукава Зелені використовували замість кишень. Саме туди вони ховали потрібні предмети чи інструменти, залишаючи руки вільними. Та Фейлан через ці рукава скидалася на паву, що розпустила хвоста.

— Були часи, коли Евердія, ніби маяк, направляла інші землі, — заговорила вона. — Це було місце, де радо зустрічали всі народи, місце найродючішої землі. Та інші хроми заздрили нам і нашому щастю. Вони не могли збагнути, чому наші домівки

не мають дверей, а наші серця — кордонів, бо їхній світ був далекий від гармонії з природою. Вони звели високі стіни, щоб відгородитися від неї. Замість відкрити обличчя сонячному світлу вони створили маски, щоб ховатися в тіні.

Слухаючи оповідь Фейлан, я пригадав, як колись Астор розповідав мені таку ж історію. Мені стало цікаво, чи не Фейлан навчила його цим словам, як зараз учить найменшеньких Зелених. І хоч ми уникали один одного тут, в Евердії, та я був насторожі — його присутність непокоїла мене. Я заспокоював себе тим, що був чесним з Фейлан, сказавши їй про лиху натуру Астора. Тож мені немає чого боятися, якщо він хоче, а він обов'язково хоче, збрехати їй про нашу історію.

Моя увага повернулася до уроку Фейлан. Вона продовжувала говорити про інших хромів:

— Урешті страх об'єднав їх супроти нас. Чорні, Блакитні, Червоні, Жовті, Помаранчеві... навіть зазвичай мирні Фіолетові прийшли і спалили Евердію, — вона зробила паузу, щоб додати трагізму своїм проникливим словам. — Та не вдовольнившись лише руйнуванням нашого величного міста, Чорні й Блакитні силою вигнали нас із наших земель...

Я побачив сумні обличчя дітей, і мені стало соромно за все, що зробили Чорні. На мить я подумав, чи не брав і мій батько участі в цьому нападі.

— Ми, Зелені, розпорошилися всіма землями, ніби насінини, рознесені вітром. Багато сонцестоянь блукали ми різними дорогами. Ось чому інші хромі почали називати нас кочівниками. Та ми не могли розквітнути будь-де в іншому місці. Дехто з нас утратив надію і почав чинити погані речі... речі, яких Зелені ніколи не роблять. Інші хромі звинуватили всіх нас у крадіжках, брехні та шахрайстві. Це були сумні часи... досі, хоч ми й відділилися від Евердії, ніби пагони від материнського дерева, але гілки нашого духу й далі тягнулися до неба, щоб знову сплестися воедино з Богинею-Матір'ю. Відстань між нами не порівняти з міцним зв'язком, яким ми приросли до нашої землі.

— Сонцестояння минали й минали... — продовжувала вона.

— ...доки одного дня... — втрутився один з малюків.

— Доки одного дня, — весело повторила Фейлан, — я не почула, як Богиня-Мати промовляє до

мене з дерева Співочої Зірки. Вона сказала мені, що настав час повернутися. Саме це я і зробила, та спершу приготувала священний зелений розчин. Я принесла його з собою як дарунок, і цей дарунок — жива кров рослин і самої Богині-Матері.

З цими словами Фейлан дістала з рукава пляшечку зеленої рідини й розприскала її на дітей, які аж заходилися сміхом. Рідина мала сильний їдкий запах, і я одразу ж упізнав рідкий хлорофіл. Ми в Аксіумі теж його використовували, бо він був відомий як джерело здоров'я та енергії.

— Повернувшись, — продовжила жриця, — я дізналася, що Чорні та Блакитні через жорстокість своїх душ зробили нашу землю безплідною. Вони щосили намагалися використати її, та не зібрали жодного врожаю. Знаєте, чому? — запитала вона маленьких хромів.

— Бо земля потребує любові! — в унісон закричали вони.

— Саме так! — розпливлася в усмішці Фейлан. Але вмить знову посерйознішала. — Випалена земля лишалася сухою, зовсім як їхні серця. Без любові нічого не зростає. Я дала нашій землі священний зелений розчин, що принесла з собою. Та головне,

я повернула їй утрачену любов. Поступово земля почала дарувати свої плоди. За кілька сонцестоянь тут знову постав ліс!

Жриця вказала на густі зелені джунглі, що утворювали тінистий навіс над амфітеатром.

— Ці ліси, ця земля захищають наші обличчя. Ось чому тут не потрібні маски. Перед лицем Богині-Матері всі ми однакові.

Хоча дітлахи вже чули цю історію раніше, оповідь настільки захопила їх, що вони дослухалися до слів жриці з тим самим трепетом, що й уперше. Я теж був захоплений Фейлан. Вона була справжньою лідеркою, якій вдалося створити люблячий народ, що процвітав, доки Аксіум усихав до смерті, згораючи від колективного гніву.

Мої похмурі думки розвіяла Фейлан. Плеснувши в долоні, вона оголосила:

— А тепер ходімо, час готуватися до Моксії.

— Моксія! Моксія! — радісно закричали дітлахи.

Фейлан приклала руку до чола:

— Ой! Здається, спека Брата Сонця погано на мене вплинула! Зовсім не пригадую, що таке Моксія. Може хтось пояснити мені?

— Я! Я! Я! — в унісон закричали маленькі Зелені.

— Дайте подумати... гм-м-м... ти скажи, Блендо.

Повненька хромка в туніці, удвічі більший від неї, закрутилася від радості й підстрибнула.

— Моксія — наш найважливіший обряд. Під час нього ми об'єднуємося з Богинею-Матір'ю, — напам'ять проспівала вона.

— Дуже добре! — похвалила Фейлан. — Що глибше ми заходимо в ліс, то потрібніший нам ритуал Моксії, аби возз'єднатися з природою та з Богинею-Матір'ю. Тепер, маленькі, подумайте, як би ви хотіли об'єднатися з Богинею-Матір'ю, і починайте збирати речі, потрібні для вашої Моксії!

— Я хочу бути деревом! — заявив один малюк.

— Я хочу бути небом! — закричав інший.

Діти зникли в навколишньому лісі, щоб відшукати все необхідне для проведення свого обряду.

— Сьогодні ми влаштуємо справжню Моксію. Нічну. Щоб ушанувати місяць, — сказала Фейлан нам з Даереком.

Даерек здавався спантеличеним:

— Не розумію, то Моксія — це щось на кшталт символічного єднання з природою, якого ви так прагнете?

— Гадаю... частина цього обряду включає створення камуфляжу! — вигукнув я, осяяний раптовим здогадом. — Ось чому ми не помітили вас, коли вперше зайшли в ліс.

Фейлан кивнула:

— Це не лише обряд, а й спосіб захиститися від інших. Ми, Зелені, — мирні хромі. Ми ніколи не нападємо на інше живе створіння, якщо можемо уникнути цього.

— Ні, ми дозволяємо іншим напасти на нас! — перебив чийсь голос. Я насупився. Це був Астор. Увесь цей час ми старанно уникали один одного переважно через те, що я був переконаний: він досі небезпечний. Та Астор і сам боявся огидної злості, що чаїлася всередині нього. Мені складно було зрозуміти чи пояснити його стан. Хоча не лише я помічав, як проростає в Асторові озлобленість, отруюючи його душу. Відколи наші з ним шляхи розійшлися в Аясі, усе стало тільки гірше.

— Нападати, воювати, ненавидіти інших хромів... усе це проростає зі страху, — спокійно відповіла йому Фейлан. — А ми поклоняємося повній протилежності страху. Ми поклоняємося любові.

— Тобі ніколи не здобути поваги на інших землях із цією так званою «любов'ю»! — процідив крізь зуби Астор. — Ми завжди змушені втікати від інших! — а тоді вказав на мене: — Від таких, як він!

Перш ніж я зміг відповісти, Фейлан із широко відкритими руками підійшла до Астора, готова обійняти його.

— Любов перемагає все, сину мій, — сказала вона. — Я знаю, як важко тобі боротися з демонами всередині тебе. Як пригнічує страх загубитися. Я нагадуватиму тобі стільки, скільки треба, що ти не один. Ми тут...

— Припини це! — крикнув Астор. — У мене імунітет до твоїх фокусів. Я сам мандрував у далекі далі, забула? Я ще довго лишався в тих землях, вивчав слабкості інших народів, тоді як ти, немов слабачка, таємно прокрадалася додому з вигнання. Тож я зрозумів істинну правду! Ми маємо кривдити їх, перш ніж вони скривдять нас знову! Ігноруючи очевидне, ми через власну дурість запрошуємо до нас смерть. А стосовно тебе, — він з ненавистю поглянув на мене, — тобі тут не раді. Забирайся геть або помри.

Його слова налякали кількох дітлахів, які саме повернулися з лісу. Дехто навіть почав плакати.

Я пам'ятав, що певною мірою сам був у боргу перед ним. Мені було майже чотирнадцять сонцестоянь, коли я вбив Верховного Старійшину, який намагався силою взяти мою матір. Після цього вчинку мені довелося тікати з Аксіума, аби стати на шлях моєї долі. Тоді Астор був вищим за мене — зовсім дорослий хром, який здавався мені досвідченим, хоч і молодим бродягою. Але тепер я зі здивуванням зрозумів, що можу дивитися на нього згори вниз. Коли я так виріс? Мое тіло стало жилавим і загартованим, мов криця, складним життям в мандрах. Кого бачив Астор, дивлячись на мене? Я помітив, що він заледве наважувався поглянути мені в очі.

— Нащо ти робиш це, Асторе? — запитав його маленький хлопчик. — Чому хочеш битися з арлекіном? Він наш друг.

На мить підступний Астор завагався. Та на галас із лісу вийшли дорослі Зелені хром. До мене швидко пробиралися інші арлекіни — Ксаї, Янец, Ейпрін та Ров'юл. Вони оточили мене захисним колом, якого я тієї миті не потребував та й не хотів.

Астор указав на нас і заявив:

— Ці вигнанці накликають на нас біду. Чорні придуть по них. Або ж Блакитні. І вони знищать нас, знову.

— Богиня-Мати привела їх сюди, і я не змушуватиму їх піти, — відповіла на це Фейлан.

— Ти шкодуватимеш про це решту свого життя! — вигукнув Астор і пішов геть.

Жриця повернулася до дітлахів і заспокоїла їх:

— Усе гаразд, маленькі. Усе гаразд. Продовжуйте готуватися до Моксії.

Ми спостерігали, як дітлахи розклали свої знахідки, опустили на коліна і Фейлан добряче змастила їхні обличчя та руки багною.

— Астор має рацію, — сказав я їй. — Я залишив по собі кривавий слід, який рано чи пізно приведе до нас. Я наражаю твій народ на небезпеку.

— Небезпека, влада, пригноблення інших... які ж ми слабкі хроми, якщо й досі не засвоїли власних уроків, — вона трохи помовчала, а тоді раптом додала: — Та не зважай. Якщо вирішили піти — йдіть, але йдіть з новим днем. Сьогодні вночі буде Моксія — вшанування природи, а природу треба вшановувати з друзями.

Я кивнув:

— Дякую за твою дружбу.

Фейлан гукнула:

— Силаї! Кочлеа!

Тієї ж миті з'явилися дві хромки і вклонилися нам.

— Будь ласка, допоможіть нашим друзям арлекінам підготуватися до ритуалу.

З цими словами Фейлан пішла, але, проходячи повз Даерека, грайливо торкнулася його руки. Силаї та Кочлеа захотіли, а обличчя Даерека набуло кольору стиглої вишні.

— Вона завжди така? — запитав Даерек, але хромки не відповіли йому. Натомість дістали з рукавів флакончики з різнокольоровими субстанціями і простягнули їх нам, знову низько вклонившись.

— Дорослі Зелені хроми використовують кольори Богині-Матері, щоб стати з нею єдиним цілим, — пояснила Силаї.

— Зелений, як наші ліси, і коричневий, як наша земля, — додала Кочлеа.

Хромки взяли мою руку й заходилися розмальовувати її різними відтінками цих двох кольорів. Закінчивши, вони підвели мене до Співочої Зірки й поставили перед стовбуром. Моя рука настільки злилася з його корою, що стала невидимою! Нас із друзями вразили мистецькі здібності, необхідні, аби створити таку ілюзію.

— Є й інші кольори, — сказала Силаї. Цього разу вона розмалювала спину Ксаї жовтим і червоним. Кочлеа додала траву й листя. Вони вклали Ксая на траву обличчям долі. Усе, що я міг сказати... його спина вже була не його спиною, а веселим кущиком квітів, що проростали з голови, насолоджуючись останніми промінчиками сонця.

— Тепер самі спробуйте, — сказала Кочлеа. Хромки вклонилися й пішли, залишивши нам фарби. Ми роздягнулися й почали пробувати об'єднатися з Богинею-Матір'ю, кепкуючи один з одного через брак умінь та неоковирність.

Настання сутінків зустрів барабанний бій дерев'яних паличок, якими хроми били об стовбури дерев. Безперервні звуки долинали з усіх куточків Евердії і швидко злилися в єдиний ритм. Запалали вогнища, руїнами почав ширитися святковий настрій. До нас приєдналася Фейлан і провела до бенкетного столу, накритого в центрі амфітеатру. Сидячи за столом, я міг уважно розглядати старовинну споруду. Її зовнішня стіна була всіяна сотнями, якщо не тисячами, дзвіночків, через які вона мала дещо наїжачений вигляд. Їхній передзвін був приглушений, але чистий. Очевидно,

це місце було центром колись могутньої цивілізації. Воно мало шість ярусів, кожен з яких вигинався в довільній формі. Тепер же кожен ярус захопили квітучі рослини, приховавши лавки, на яких колись сиділи жителі Евердії. Я вже розглядав це місце згори. Якось я побився об заклад зі своїми друзями арлекінами, що зможу залізти на Співочу Зірку. Те, що я побачив тоді, приголомшило мене. Амфітеатр було спроектовано так, що він повторював форму маски Богині-Матері.

Запала ніч. Ми розтягнулися на гнучких плетених лавах уздовж довгого кам'яного столу, повного стиглих фруктів та овочів. Були там і дерев'яні глечики, наповнені п'яним солодким нектаром — його Зелені виготовляли з меду бджіл Співочих Зірок і подрібненої зеленої вишні. Один Зелений хотів налити трохи нектару й у мою чашу, та я похитав головою. Я куштував його раніше і знав, як від нього паморочиться в голові. Я не хотів знову відчувати щось подібне.

— Арлекін не п'є нектар нашого лісу? — здивовано запитав Зелений. — Що ж, тоді я візьму собі твою частку й до ранку лишатимуся під чарами Богині-Матері!

— Трейноре, та тобі чашки води досить, аби опинитися під чарами Богині-Матері! — прокоменгував інший хром. Усі, разом із Трейнором, вибухнули сміхом. Правду кажучи... усі, крім Астора, який похмуро підійшов до столу. Він ні з ким не говорив і ні на що не зважав, окрім дерев'яного глечика нектару поруч із собою.

Фейлан сиділа праворуч від мене, навпроти Астора. Вона фліртувала з Даереком і розпитувала його про Червоне королівство. Скоро розмова перекинулася на інші землі.

— Ах так, інші землі, — зітхнула Фейлан, — де всі народи зайняті тим, щоб здобути більше влади, більше багатства, і завжди готові зробити для цього що завгодно. І це «що завгодно» не включає навіть убивство.

— Не всі такі, — заперечив я, але вона пропустила мої слова повз вуха, бо була надто зайнята, пригощаючи Даерека ягодами, які той із задоволенням куштував.

— Знаєте, чому за межами Евердії не панує гармонія? — продовжила Фейлан зневажливим тоном. — Бо в інших землях не правлять жінки, ось чому! У Чорних правлять старійшини, звісно ж, чоловіки. Свята природа! Ніколи мудра жінка

не правитиме в тому забутому богами місті Аксіумі, правда ж? У Блакитних — барони, звісно, теж чоловіки. Бо хто б ще міг контролювати торгівлю? А ще є Жовті та Помаранчеві, які досі мають це дивне розділення і збочені традиції. І нарешті... Червоні. Що ж... і в них королем був чоловік. І ми всі знаємо, що там сталося.

— У них ще є принцеса, — додав я.

— Не моя принцеса, — поспішив додати Даерек.

— У будь-якому разі, що б ти нам не говорив, немає в них більше ні короля, ні принцеси. Чорні зруйнували Самаріс, — холодно проказав Астор.

На мить запала тиша, і я помітив, як Янецові на очі навернулися сльози.

— Самаріс ніколи не був нашим містом, Янеце, — випалив Даерек. — Це було місто аші та саї.

Янец кивнув, хоч і не надто охоче.

— Цікаво, що ж станеться тепер із Червоними? — запитала Фейлан.

Один із Зелених, Жардін, відповів на це:

— Я чув, більшість із них утекли й тепер вештаються землями.

— А ти не знаєш, що сталося з їхньою принцесою? — схвильовано запитав я. Хром похитав головою.

Зелений хром на ім'я Трейнор відірвався від нектару досить надовго, аби втрутитися в спільну розмову:

— Це ж, певно, один з ваших, з арлекінів, убив її батька.

— Це правда? — Фейлан поглянула на мене, запитально вигнувши брови.

— Ні, не арлекін убив Квадріо, а інший благородний хром, — відповів я. Це було правдою. Але Фейлан не задовольнила моя відповідь, тож вона почала допитуватися:

— Хіба ви не сказали, що прийшли з Червоного королівства?

Мені знадобилося кілька хвилин, щоб зібратися на силі, перш ніж відповісти:

— Я був другом Квадріо. А причина, чому я певен, що його вбив не арлекін, у тому, що я був єдиним свідком його загибелі.

Моє зізнання змусило всіх припинити їсти. Навіть мої друзі морхрами дивилися на мене приголомшено. Лише Фейлан, здавалося, зовсім не здивувалася.

— Ти знав нашого короля? — запитав Ксаї.

— Так, я добре знав його.

— І? — тиснула на мене Фейлан. — Хто ж тоді його вбив?

— Це був благородний хром, близький до короля. Хром на ім'я Оріс, — відповів я.

— Міністр Оріс? — повторив Даерек, здивувавшись іще більше.

Я кивнув:

— Перш ніж я вбив його, ваш міністр зізнався, що змовився з Чорними старійшинами і допоміг їм спланувати атаку на Самаріс.

— Я намагаюся зберігати розум відкритим до всього, але мені дуже складно повірити, що благородний Червоний хром, особливо якщо він уже має владу та багатство, плестиме інтриги проти власного короля, допомагаючи Чорним, — зізналася Зелена жриця. — Правду кажучи, ще дивнішим здається те, що ти, арлекін, дружив із Червоним королем.

— Усе, що я сказав вам, — правда, — не відступав я. — Дорогою ціною я дізнався, що на землях можуть укладати дивніші та жорстокіші союзи, ніж можна помислити.

— Наприклад?

— Навіть існування хромів — повна брехня. Це розповів мені сам король Квадріо. Справжня ж правда в тому... що хромів не існує! Це все одна велика підступна брехня, щоб розділити нас і взяти під контроль.

— Гм-м-м, говориш як справжній арлекін! — сказала Фейлан і відщипнула зелену вишню. Очевидно, мої слова її не переконали. — Але як бути з характеристиками, які визначають вдачу кожного храма? Хіба можна уявити Блакитних, які облишать гонитву за багатством і приймуть скромне життя, як Зелені? Або ж Фіолетових, які зречуться своїх видатних парфумерних умінь і почнуть розводити худобу, як-от Жовті?

Усі за столом, переконані в цій давнішній «правді», закивали на знак згоди. Я пригадав, як сам уперше почув про це. Я ні в чому не міг звинувачувати цих храмів, бо ж і сам опирався новим знанням, коли Хтоміо уперше відкрив їх мені.

— Ні, звісно ж, ні, — у реальність мене повернув голос Фейлан, яка поділяла думку інших. — Тож, бачиш, відповідаючи на твоє запитання в глибинному своєму значенні, храмами ми називаємо наші відмінності. Непримиримі відмінності.

— Вона має рацію, Ашево, — додав Даерек. — Усі храми різні.

— Ви помиляєтеся, — заперечив я.

Я підвівся й заговорив гучніше:

— Усі ці відмінності треба сприймати як можливість чогось навчитися одне в одного, а не як

те, за що варто помирати й чого неможливо змінити.

Зелені храми, які сиділи за іншим краєм столу, почали витріщатися на мене. Я скористався тим, що вся увага була прикута до мене, і застрибнув на стовбур дерева, щоб усім було добре мене чути:

— Не думаю, що бодай дрібка скромності Зелених зашкодить Блакитним храмам. Навпаки, зробить їх кращими. І не думаю, що Фіолетовим завадить кілка уроків, як розводити худобу, щоб мати змогу прогодувати себе в неврожайні роки.

— Чистісінька вигадка, — розсміявся Жардін.

— Можливо, так і є, — визнав я. — Та, коли ваша ласка, дозвольте пояснити вам, яким прекрасним міг би бути наш світ, якби він був таким, яким я бачу його в мріях, — я зробив паузу для драматичного ефекту, а тоді почав змальовувати різні образи, використовуючи прийоми Фейлан, якими вона причаровувала Зелених малюків, розповідаючи про Моксію. — Я можу уявити Чорного храма, який відмовився від жорстокої, агресивної воєнної доктрини свого народу, від власних уявлень про війну й релігію і приймає любов і красу. Я можу

уявити Червоних хромів, які забули свою кастову систему й живуть як рівні. Можу уявити Фіолетових хромів, які допомагають Зеленим відбудувати Евердію. Можу уявити, як Жовті та Помаранчеві хроми працюють разом замість змагатися за прихильність Червоних і Блакитних. Я можу уявити стіл, повний фруктів з усіх земель, за яким можуть зібратися разом хроми різних кольорів і розділити це застілля.

Обвівши поглядом усіх, я посміхнувся їм:

— І нарешті, я можу уявити світ, де всі наші величні народи можуть мирно співіснувати, не розділені кольорами чи масками, а єдині. Один народ. Ви ж, Зелені, давно цього бажали.

З цими словами я підняв чашу — і всі повільно повторили за мною:

— Повірте, такий світ уже існує в серцях багатьох хромів.

— Слухайте, слухайте! — закричав Даерек, підіймаючи чашу в мій бік.

На мій подив, Зелені під схвальні вигуки також потягнулися до мене чашами. Усі, окрім двох хромів, які сиділи в дальньому кінці столу, — Астора та Фейлан.

Зелена жриця підвелася й підійшла до мене.

— Ти маєш серце арлекіна, але я встигла добре вивчити тебе, Ашево. Гадаю, ти досі носиш усередині забагато гніву, — прошепотіла вона мені. Фейлан торкнулася долонями мого обличчя. — Для об'єднання такої непомірної величини потрібна любов, а не люті. А я досі не знаю, яке з цих двох почуттів усередині тебе сильніше.

Я й сам цього не знав. Від необхідності відповідати Фейлан мене врятував низький мінорний гугіт баранячого рогу. Зелені вискочили з-за столу й розбіглися в різні частини амфітеатру.

— Що відбувається? — запитав я.

— Це зібрання на Моксію, — відповів Трейнор, підводячись. — Ходімо.

Я не міг повірити в це. Мене настільки захопила моя власна промова й палкі почуття, які розпалювали її, що головна причина, чому ми всі зібралися тут, зовсім вилетіла з голови! Ідучи за Трейнором, ми спустилися в печеру посеред найнижчого ярусу амфітеатру. Усі Зелені скупчилися всередині неї і в унісон підіймали руки, розмахували долонями в повітрі, наспівуючи дивні слова. Ці слова ніби створювали візерунки, надавали ритму спонтанному співові, підкреслюючи його неприродно високими нотами. Це збентежило мої почуття.

Я помітив, що інші арлекіни реагували так само. Здавалося, ніби велика змія повільно повзла все-редині мене. Раптом Зелені розділилися на дві групи чоловіків та жінок. Чоловіки вели жінок до найнижчої стіни амфітеатру. Вони то кликали одне одного, то відповідали таємним співом.

— Звучить ніби згряя велетенських цвіркунів! — пробурмотів Ксаї.

— Сподіваюся, дикі тварини, що рискають цими лісами, не частина їхнього обряду, — додав Даерек.

Обидві групи кружляли й танцювали амфітеатром, повторюючи вигини стін. Потім вони зійшлися в тісне коло, залишивши крихітний проміжок посередині. Я дуже хотів, аби їхній спів нарешті припинився, бо він будив у мені болісні відчуття. Слова, які Фейлан сказала про мене, самовільно зринули в пам'яті й прозвучали звинуваченням. Вона мала рацію. Усередині мене чаїлася лють. Сильна і смертоносна! Я намагався досягнути розумом свої почуття: чи ж не ця лють допомогла мені виживати? Я переконував себе, що землі Фіолетових, Червоних і Блакитних були не меш жорстокими, ніж землі Чорних. Але що більше я намагався виправдати свої вчинки, то менш правильними

вони мені здавалися. Так... шок і страх на обличчях моїх друзів, коли я зізнався, що вбив Оріса, вразили мене до глибини душі. Я знав, що був монстром у їхніх очах.

Раптом Зелені танцівники зупинилися. Один із хромів видав низький гортанний звук, який луною розлетівся всім амфітеатром, резонуючи від вигнутих стін. За ним повторили Зелені хромки. Вони заголосили, видаючи високі трелі. До їхнього співу почали приєднуватися інші хромки, доки звук нарешті не став мелодійним. Він гармонійно злився в один довгий, протяжний і радісний спів. Це підняло мій дух. Нізвідки всередині кола з'явилася Фейлан. Коли вона підвелася, усі інші опустилися на коліна.

Зелена жриця завела власну мелодію — дивний гіпнотичний наспів став для всіх Зелених сигналом покинути амфітеатр. Вони неспішно попрямували до лісу, ніби зачаровані. Дехто зник у кущах. Інші почали роздягатися й розмальовувати своє тіло — як нам показували Силаї та Кочлеа. Хтось повністю вкривав своє тіло листям.

— О... це вже цікавіше! — гикнув Даерек. Ми засміялися, щоб розпружити наші натягнуті нерви. У світлі повного місяця ми бачили, як Зелені

неспішно розмальовували себе, стаючи невід'ємною частинкою довколишнього світу. За кілька митей ми вже не могли розгледіти жодного з них. Ніби вони розчинилися просто перед нашими очима! Ми, арлекіни, були єдиними живими створіннями в амфітеатрі. Навіть Фейлан зникла. Ніч наповнювали лише звуки природи. Зелені ховалися так добре, що їхнє місто знову здавалося покинутим.

— Неймовірно! — вигукнув Ейпрін. Кожне промовлене тут слово звучало ніби богохульство.

— Ш-ш-ш, — прошепотів я. — Давайте поважати їхній обряд і зберігати тишу.

— Скільки триватиме Моксія? — пошепки запитав Янец. — Бо я хотів би піти до Силаї і допомогти їй розфарбувати спину.

— Не знаю, — відповів я. — Ходімо звідси, підіймемося на сходи храму. Там ми їх не потривожимо. — Тієї ж миті щось у кущах ворухнулося. — Ох, не можна було ще, певно, говорити.

Та зі свого укриття вийшов лише Зелений хром. Він ішов непрямо. Майже падав, ніби поранений.

Це був Астор.

— О, це Моксія! — кричав він, широко розкинувши руки. — Моксія, Моксія, Моксія! — Астор

обійшов навколо нас, ледь тримаючись на п'яних ногах. — Давай, Зелений народе, ховайся! Робіть себе невидимими, боягузи!

— Він збожеволів! — сказав Янец. — Він зіпсує обряд!

— Ми не б'ємося, о ні! Ми, Зелені, навіть якщо ви принизите нас, любитимемо вас у відповідь! Хе-хе.

— Це він від повні збожеволів, — припустив Ксаї.

— Радше від медової настоянки, — докинув я.

— Виходьте, браття! Покажіться, сестри! Не соромтеся! Землі не кусаються!

— Ашево, ми маємо щось зробити! — сказав Ейпрін.

Я рушив до Астора, щоб зупинити його. Помітивши мене, він щиро здивувався:

— Ти! Я мав порішити тебе. Тоді б усі знали, що Зелені також уміють убивати!

Він хотів кинутися на мене, та зашпортався й упав просто в болото. Я підійшов до нього. Чомусь мені було соромно за Астора. Він знову спробував атакувати, та його рефлекси були повільні, і мені досить було ступити крок убік, щоб уникнути нападу.

— Ти боягуз! — кричав Астор. — Бийся зі мною! — він спробував підвестися, але не зміг.

Я опустився поруч із ним на коліна. Важко ди-
хаючи, він повернувся до мене обличчям. У його очах
я побачив страх.

— Забирайся. Облиш мене, Чорний хром! —
скрикнув він. — Усі ви... облиште мене!

Очевидно, врешті внутрішні демони захопили
його. Він застогнав, як поранена тварина.

— Я ненавиджу вас усіх, — прохрипів він, важко
хапаючи повітря.

Я поклав долоню йому на плече.

— Але в мене немає до тебе ненависті, Асто-
ре.

— Ще й як є! Усі ненавидять Зелених — і ми вас
теж ненавидимо!

— Ти врятував моє життя, — нагадав я йому.

— А ще я прирік тебе на смерть на Колесі Фор-
туни.

Я кивнув:

— Ти боявся, що Блакитні хромі відправлять
тебе на те Колесо за крадіжку моїх монет. Ти вчи-
нив так через страх. — Очі Астора округлилися. —
Я знаю, як це — втрачати друзів... самотою блу-
кати землями, — я говорив з ним так, ніби хотів

заспокоїти дику тварину. — Але ж тут ти не серед
чужаків. Тобі вже не треба втікати.

Тільки тоді я згадав мудрі слова, які сказав
мені Хтомію на березі моря: *«Не бійся, Ашево.
Страх перемагає найсильніших хромів, наймо-
гутніших королів. Він може зламати найміцні-
ший дух»*.

Якби ж я тільки міг показати Асторові, що страх
оволодів ним, його міцним духом і тепер пожирає
його живцем. Я допоміг йому підвестися.

— Не чіпай мене, — Астор відштовхнув мою руку
й рушив назад у кущі.

— Усе ж це найцікавіша Моксія, — я озирнув-
ся на голос. Просто нізвідки позаду мене з'явила-
ся Фейлан. Вона посміхалася. — Можливо, у тобі
зрештою більше серця. Богиня-Мати діє загадко-
вими шляхами.

— То Моксія закінчилася? — запитав я, частково
відчуваючи полегшення.

— Ще ні, — прошепотіла вона. — Дивися.

Ми, арлекіни, стояли в тиші біля Фейлан, не зна-
ючи, на що саме дивитися.

А тоді почали розрізняти їх. Поволі із землі не-
чутно піднімалися перші тіла. Здавалося, хро-
ми досі перебували в трансі, зачаровані обрядом.

Декому було навіть важко звестися на ноги, ніби обряд висмоктав з них усі сили.

— Завершення Моксії для нас — нове народження, новий початок, — пояснила Фейлан. Вона посміхалася, та в очах її блищали сльози.

Ми спостерігали, як усе більше Зелених з'являлося з довколишнього світу, ніби сама земля повертала їх до богів, даруючи нове життя. А враховуючи, що чекало на мене попереду, Моксія і мені обіцяла нове життя.

Розділ 21

ЦЕСТІЯ

Тієї ночі після Моксії два доленосних слова, сказані Фейлан, не йшли мені з голови: лють і любов, любов і лють... Я пригадував останні миті, проведені з Хтоміо в башті Самаріса. Пригадував, як зрадливий міністр Оріс заколов мого друга. Через його підлий учинок мене полонила лють. Жага помсти випалювала мене зсередини — і я вбив Оріса, не шкодуючи. Але після того моя лють не вщухла. Вона залишилася зі мною, коли я побачив бездиханне тіло Тіари. Лють п'янила мене в бою за Червону столицю. Тоді я, не розбираючи, нищив хромів свого народу й Червоних.

Я бився з кожним, хто тримав щит і меч. Та я швидко став частиною того, проти чого сам боровся.

Фейлан сказала правду. Надто багато навколо пролітої крові, надто багато смертей. Але це так нічого й не дало.

Більше жодного гніву, думав я, жодної жорстокості. Відтепер моє серце прагнутиме любові та миру.

Любов.

Цестія.

Ані дня не минало, щоб я не думав про неї.

Принцеса бачила мене біля тіла Хтомію, тож вона, очевидно, переконана, що саме я вбив її батька. Ніхто із Зелених не знав, що трапилося з нею. Я думав про її гнучке молоде тіло, її темно-блакитні очі — глибоке море співчуття та розуму, в якому я мріяв потонути. Однієї згадки про її запах було досить, аби я до ранку крутився на дерев'яному настилі.

Я відкинув останні спроби заснути на м'якій землі амфітеатру, повернувся на бік і наштотхнувся на спину Даерека. Він сумирно похропував. Я штурхнув його і сказав:

— Прокидайся, Даереку!

Він захропів гучніше.

— Даереку, прокидайся, зледащільний морхrome! Даерек розвернувся і промимрив крізь сон:

— Ніякої риболовлі сьогодні зранку! Я втомився рибалити!

Я взяв миску з блакитною фарбою, що лишилася після Моксії, і вихлюпнув в обличчя Даерекові. Він нестямно підхопився й закричав:

— Попереду шторм!

Від мого реготу Даерек розплющив очі. Розгніваний, підвівся на ноги, але я не міг припинити сміятися.

— Я вб'ю тебе! — проревів він, і на мить я подумав, що так він і зробить. Ми повалилися на землю й борюкалися, доки Даерекові не забракло сил.

— Ти розтовстів на цих зелених вишнях, — сказав я йому. — Час нам повернути тебе у форму, тож рушаємо в подорож землями.

— Навіщо? — запитав Даерек. — Тут я щасливий як ніколи. У мене щодня є свіжі фрукти та приятні хромі, які дбають про мене.

— Це тому, що їхня жриця накинула на тебе оком, — відповів я.

— Що-о-о-о-о-о-о? — затагнув він, прикидаючись дурником. — Не розумію, що ти таке мелеш! — Це була доволі жалюгідна спроба. Червоне обличчя Даерека завжди видавало його.

— Та невже? — продовжив дратуватись я. — Чому ж тоді єдині, чії тарілки щодня повні зелених вишень, — це ти і вона?

Даерек миттєво змінив тему:

— То куди ти хочеш вирушити?

— Мені треба знайти Цестію, — відповів я. — І мені знадобиться твоя допомога.

Даерек поглянув просто мені у вічі, але не промовив ані слова. Мені довелося довго чекати на його відповідь, а це було нетиповим для наших розмов.

— Не певен, що буде правильно, якщо я піду з тобою, — нарешті зізнався Даерек, помітивши, як паскудно я почувався через його небажання сказати мені правду. — Цестія — уособлення всього, проти чого я боровся в Самарісі. Якщо хочеш знати правду, я охочіше вбив би її замість рятувати.

— Ти не знаєш, що говориш! — заперечив я. — Вона не така, як ти думаєш.

Я згадав, що говорила Цестія про кастову систему Червоних під час свята свічок. Я намагався розповісти Даерекові про її бажання зруйнувати цю систему й дозволити найнижчим яні вхід до Самаріса, про бажання надати всім рівний статус.

— Вона стала б величною Червоною королевою і змінила б звичний устрій.

— Ну так! Ну звісно ж! Замолоду вони всі такі ж, як і ми, правда? Вони хочуть змінити все, все виправити. А тоді раптом... дай цим храмам бодай дешицю влади — і стережися! Усі вони змінюються. Раптом у них уже немає часу, щоб допомагати нужденним. Їм ніколи. Значно важливіше влаштувати церемонії і давати на лапу багатіям, щоб місто продовжувало жити!

Даерекові зневажливі слова нагадали мені про Хтомію, який не наважувався відкрито боротися з жорстокою кастовою системою Червоних.

— Я знаю цих хромів, Ашево! — продовжив Даерек. — Усі вони однакові! Якби все склалося на користь принцеси, вона зрештою успадкувала б престол і правила б, як правили її батько та дід раніше: керувала б Червоним королівством залізною рукою і тримала б нас, яні, подалі від стін міста. Знаєш що? Я радий, що вона блукає землями без королівства і без влади. Нехай повчиться виживати, як інші Червоні. І навіть якщо на неї хтось нападе і вб'є, що ж... я точно не оплакуватиму її.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.